

«ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ АГРАРЛЫҚ ЗЕРТТЕУ УНИВЕРСИТЕТІ»
коммерциялық емес акционерлік қоғамы

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ДАМУ ЖОСПАРЫ

Жеміс-көкөніс шаруашылығы
(6B08103, 7M08103, 8D08103)

2024-2028 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН

«Агробиология» факультетінің
Академиялық Комитетінде ұсынылған
24.05.2024 ж. №10 хаттама
«Жеміс-көкөніс шаруашылығы, өсімдік
қорғау және карантин» кафедрасының
кеңейтілген отырысында қаралған
16.05.2024 ж. №10 хаттама

Алматы, 2024

МАЗМҰНЫ

№	Компоненттің атауы	Бет.
1	Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының (ББ) паспорты	3
2	Бағдарламаның аналитикалық негіздемесі	4
3	ББ дамыту жоспары шешуге бағытталған мәселелердің сипаттамасы	7
4	ББ дамыту жоспарының негізгі мақсаттары мен міндеттері	7
5	ББ дамыту жоспарын орындаудан күтілетін түпкілікті нәтижелер	7
6	ББ үшін тәуекелдердің әсерін төмендету жөніндегі іс-шаралар	8
7	ББ іске асыру жоспарының іс-шаралар тізбесі	8
8	ББ дамыту жоспарын іске асыру тетігі	9
9	ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігін бағалау	9
10	SWOT – талдау	10
11	"Жеміс-көкөніс шаруашылығы" білім беру бағдарламасы бойынша түлек моделі	11

1. Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының паспорты

1	ББ дамыту жоспарын әзірлеу үшін негіздер	Қазақстан Республикасының Білім беру саясатына сәйкес ББ дамыту жоспарының стратегиясы мен тақырыбы. "Жеміс-көкөніс шаруашылығы, өсімдік қорғау және карантин" кафедрасының 2024-2028 жылдарға арналған стратегиялық даму жоспарлары.
2	ББ дамыту жоспарының негізгі әзірлеушілері	Каф. меңгерушісі а-ш.ғ.к., қауым. проф. Есеналиева М.Д., а-ш.ғ. магистрі, аға оқытушы Мажитова Р.С. <i>Жұмыс беруші:</i> "Қазақ жеміс-көкөніс шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты" ЖШС Басқарма Төрағасы а-ш.ғ.д., академик Айтбаев Т.Е. Білім алушы: Ергараев С, Түлек: Мурат Ж.
3	ББ дамыту жоспарын іске асыру мерзімдері	2024 - 2028 жылдар
4	Қаржыландыру көлемі мен көздері	Мемлекеттік бюджет және шаруашылық шарт негізі
5	ББ дамыту жоспарын іске асырудан күтілетін түпкілікті нәтижелер	- Ұлттық және халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкес жеміс-көкөніс және жанғақ шаруашылығы саласындағы білікті мамандарды даярлау. - ББ мазмұнын, оның ішінде маманның заманауи кәсіби құзыреттілігін айқындайтын пәндердің атауын жаңарту және жетілдіру; - Оқу процесіне оқытудың инновациялық технологияларын енгізу.

2 Бағдарламаның аналитикалық негіздемесі

2.1 Білім беру бағдарламасы туралы мәліметтер

➤ Білім беру бағдарламасының мазмұны келесідей құжаттармен орындалады: Білім беру бағдарламасын жүргізуге Лицензия KZ89LAA00031870, жарамдылық мерзімі-мерзімсіз, берілген күні 05.08.2021 жыл; Сертификат №АВ 3129 НААР 24.12.2020 г. – 23.12.2025 г.

➤ Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде тіркелген 2022 жылғы 27 шілдеде № 28916.

Білім беру бағдарламалары оқу жоспарлары мен бағдарламалары арқылы жүзеге асырылады.

Бакалавриатта 6b08103 - "Жеміс-көкөніс шаруашылығы" білім беру бағдарламасы 11 модульден тұрады;

Магистратурада 5 модульден тұратын 7M08103 – "Жеміс-көкөніс шаруашылығы" ғылыми-педагогикалық (2 жыл) білім беру бағдарламасы ұсынылады.

Докторантура 2 модульден тұратын 8D08103 – "Жеміс - көкөніс шаруашылығы" білім беру бағдарламасы бойынша ғылыми-педагогикалық бағытты жүргізеді.

2.2 Білім алушылар туралы мәліметтер

2024-2025 оқу жылында бакалавриат білім алушылар контингенті 54 студентті құрайды, оның ішінде 48 студент қазақ, 6 студент орыс бөлімінде, 2 студент ақылы-шарттық негізде оқиды (1 студент "Қазақстан халқына" қорының қаражаты есебінен оқиды, 1 студент әскерден кейін тегін негізде оқиды).

Магистранттар контингенті 2024-2025 оқу жылында 4 магистрантты құрайды (3 - мемлекеттік грант бойынша білім алушылар, 1 – ақылы негіздегі шетелдік магистрант.

2024-2025 оқу жылындағы докторанттар контингенті мемлекеттік грант бойынша 3 білім алушыны құрайды.

Білім алушылар контингенті 1- кестеде көрсетілген.

1- кесте ББ бойынша білім алушылар контингенті

Оқу жылдары	ББ 6В08103- Жеміс-көкөніс шаруашылығы					ОП 7М08103- Жеміс-көкөніс шаруашылығы					ОП 8Д08103- Жеміс-көкөніс шаруашылығы			
	барлығы	Оның ішінде				барлығы	Оның ішінде				барлығы	Оның ішінде		
		қаз	орыс	грант	договор.		қаз	орыс	грант	договор.		қаз	орыс	Грант
2022-2023	76	71	5	72	4	13	13		13		6	6		6
2023-2024	48	48		47	1	6	6							
2024-2025	47	47	6	44	3	4	4		3	1	3	3		3
2025-2026	65	49	16	60	5	6	6		5	1	6	6		6
2026-2027	70	53	17	67	3	6	6		6		8	8		8
2027-2028	80	57	23	75	5	8	8		8		7	7		7
Барлығы	386	325	57	365	21	43	43		35	2	30	30		30

2.3 ББ дамыту үшін ішкі жағдайлар

Бакалаврларды, магистранттар мен докторанттарды даярлау үшін кафедра заманауи оқу-зертханалық кабинеттер, техникалық Оқыту құралдары, көрнекі және демонстрациялық материалдар бар.

Кафедрада 2 оқу-ғылыми зертхана, заманауи ТҚО жабдықталған дәріс аудиториялары жұмыс істейді: SNOL 58/350 термореттегіш қарапайым электронды желдеткіш құл камера, зертханалық таразы MWP 150n, жетістіктерді көрсетуге арналған көрме шкафы (420 ауд), оттегі датчигі, интерактивті тақта INTER Write DualBoard 1279 электромагниттік, инфрақызыл кептіргіш, модульдік жылыжай, АНКАТ портативті газ анализаторы-76Н-11 3 компп-й СО2 (0-10% ОБ) 02 (0-23% об) СН4 (0-99% НКПР, Nova5000 портативті деректер тіркеушісі), топырақтың рН және ылғалдылығын анықтауға арналған аспап, bend MP 622ярк 2200 проекторы, Fourier Nova air сенсорларын сымсыз пайдалануға арналған құрылғы, Lamotte STN-14 топырақ зертханасы (5010-01 коды) және басқа құрылғылар мен жабдықтар. Оқу зертханалары сорғыш шкафтармен жабдықталған.

Зертханалар мен кабинеттердің санитарлық жағдайы талап етілетін нормативтік құжаттарға сәйкес келеді. Әрбір аудиторияға отыратын орындары, құрылғылар саны, сондай-ақ алып жатқан алаңы көрсетілген паспорт жасалған.

Білім беру бағдарламаларының пәндердің оқу-әдістемелік кешендерімен қамтамасыз етілуі 100% құрайды. "Propagation of fruit species", "Training and pruning of fruit trees", "Organic Fruit Growing", "Бақ дақылдарын өсірудің биологиялық және технологиялық негіздері", "Қорғалған және ашық танаптардың заманауи көкөніс шаруашылығы" мамандықтарына сәйкес жана оқу және ғылыми әдебиеттерді сатып алу.

Кафедраның профессорлық-оқытушылық құрамы дербес компьютерлері бар және де интернетке еркін қол жеткізе алады.

"Жеміс-көкөніс шаруашылығы, өсімдіктерді қорғау және карантин" кафедрасының міндеттерінің бірі жетекші жоғары оқу орындарымен бірлескен білім беру бағдарламасын әзірлеу болып табылады, оны іске асыру оқытушылар мен білім алушылардың академиялық алмасуы арқылы кеңістікте халықаралық ғылыми негізделген интеграцияға бағытталған.

Академиялық ұтқырлықты іске асыру мынадай жоғары оқу орындарымен жүзеге асырылады: С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті (Астана қ.), Батыс Жәңгір хан атындағы Қазақстан аграрлық-техникалық университеті (Орал қ.), Санкт-Петербург мемлекеттік аграрлық университеті (Ресей), Өсімдіктерді қорғау ҒЗИ (Польша), Сербия, Венгрия, Малайзия, Чехия, Германия, Түркия университеттері.

Дәріс оқуға шетелден ғалымдар тартылған: PhD, директордың орынбасары Исмаил Демирташ - Эгирдир атындағы ғылыми-зерттеу институты (Түркия), Рина Каменентский

(Израиль). Шетелдік ғалымдармен ағылшын тілінде пәндердің оқу-әдістемелік кешендері әзірленуде.

Жұмыс істейтін практиктерді оқу процесіне жұмылдыру, бұл теорияны практикамен біріктіруге мүмкіндік береді және түлектердің кәсіби ортаға тез бейімделуіне көмектеседі. Еліміздің түкпір-түкпірінен жетекші мамандар шақырылды: "Цветник Урала" көшеттігінің иесі (Уфа, Ресей) ғылыми комитеттің төрағасы және Орталық Азия өсімдіктер питомнигі қауымдастығының құрметті мүшесі а-ш. ғ. к., доцент Костылев Д. А., "Enviscon-A" ландшафт бюросының Бас директоры Шнайдерман Р. Б., ҚазҒЗИИ ЖШС басқарма төрағасы а-ш. ғ. д., профессор Айтбаев Т. Е., Ж. Жиёмбаева атындағы ҚазОҚЖК ҒЗИ ЖШС Басқарма Төрағасы а-ш. ғ. к., профессор Б. А. Дүйсембеков, "Жетісу көшеттігі" ЖШС директоры А.Н. Драган.

2.4 Қоршаған қоғамның сипаттамасы

Білім беру бағдарламасын дамытудағы басым бағыт студенттің жеке басына бағдарланған, оның жеке қабілеттерін ашатын, білім алушыны білім беру процесінің белсенді және мүдделі қатысушысына қалыптастыратын оқыту болып табылады.

Білім беру ортасының негізі оның әлеуметтік компоненті, ҚазҰАЗУ дәстүрі мен имиджіне, өзара жауапкершілікке, моральдық-эмоционалдық ахуалға қатысты; білім алушыларды әлеуметтік қолдау, оқудан тыс қызмет (шығармашылық ұжымдар, спорт секциялары, ғылыми қауымдастықтар және т.б.). Негізгі компоненттердің бірі зияткерлік-дамытушы орта болып табылады: дамыта оқытудың заманауи технологиялары (оқытудың интерактивті әдістері), факультативтер жүйесі (іскерлік ойындар, экскурсиялар), белгілі бір тақырып бойынша білім алуға арналған білім беру бағдарламаларының әртүрлі бағыттары бойынша элективті курстар жүйесі, әртүрлі деңгейдегі зияткерлік конкурстар жүйесі (пәндік және пәнаралық олимпиадалар, конкурстар, турнирлер, зияткерлік марафондар, ойындар және т. б.), дарынды студенттерді қолдау жүйесі.

Білім беру ортасының барлық құрамдас құрылымдары ашық, өзін-өзі жүзеге асыруға мүмкіндік бар, бұл оқу іс-әрекетіне мотивацияның артуына әкеледі, коммуникативтік дағдыларды пысықтайды.

2.5 ББ іске асыратын ПОҚ туралы мәліметтер

Кафедраның профессорлық-оқытушылық құрамы 34 адамнан тұрады, оның ішінде штаттық оқытушылар: 2 ғылым докторы; 13 ғылым кандидаты; 2 PhD және 10 магистр. Толық емес жұмыс күні: ғылым кандидаттары - 2, кафедраның оқу-көмекші персоналы аға зертханашыдан және 4 зертханашыдан тұрады, барлығы 5 бірлік. Кафедраның дәрежесі 65% құрайды, ол жыл сайынғы өсу үрдісіне ие.

Кафедра қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының жетекші ғылыми-зерттеу орталықтарында және одан тыс жерлерде біліктілігін арттыру мүмкіндігі бар. Соңғы жылдары оқытушылар Шетелдік жоғары оқу орындарында тағылымдамадан өтті: профессор Олейченко С. Н. - USAID жобасы, алма, шие мен жүзімді қалыптастыру мен кесудің және бақтарды қысқа дайындаудың Модельдік және ерекше әдістері (Түрікменстан); профессор олейченко дәріс оқуға шақырылды Өзбекстан Республикасының Ферғана мемлекеттік университеті және Пәкістан Мұлтан университеті жоғары оқу орындары арасындағы ынтымақтастықты дамыту үшін, PhD Сейдазимова Д. - Қытай Халық Республикасы коммерция министрлігінің (ҚХР) қолдауымен СУАР Коммерция департаменті мен СУАР коммерциялық ынтымақтастық және ғылыми-техникалық алмасу орталығы ұйымдастырған Қазақстанның ауыл шаруашылығын дамыту семинарына қатысты.

Кафедрада профессор-оқытушылар құрамының көпшілігі 72 сағат көлемінде "IT – құзыреттілік саласында және "Агрономия" даярлау бағыты бойынша онлайн-оқыту әдістемесі" тақырыбында біліктілікті арттыру курсынан өтті.

Оқытылатын пәндер бойынша "жеміс-көкөніс шаруашылығы, өсімдіктерді қорғау және карантин" кафедрасының ПОҚ біліктілігін арттыру;

- жеміс шаруашылығының, көкөніс шаруашылығының, жүзім шаруашылығының, көкөністерді жылыжайда өндіру, жемістер мен көкөністерді сақтау және өңдеу технологиясы өзекті мәселелері бойынша семинарлар мен дөңгелек үстелдер өткізу.

Coursera

Қазіргі уақытта қашықтықтан оқыту өте танымал және әлемнің кез келген жерінде негізгі және қосымша білім алу мүмкіндіктерін ұсынады. Қашықтықтан оқыту оқу уақытын өз бетінше таңдауға, өз сабақ кестесін құруға және тапсырмаларды өзіне ыңғайлы жағдайда орындауға мүмкіндік береді, бұл оқытуды дараландыруды, оқушының дербестігін, білім берудің ашықтығы мен үздіксіздігін қамтамасыз етеді.

Қазіргі уақытта "Coursera" платформасы бүкіл әлем бойынша көптеген университеттерді біріктіретін және әртүрлі тақырыптар бойынша тегін курстардың кең ауқымын ұсынатын білім беру платформасы болып табылады.

Курстың барлық талаптарын орындағаннан кейін тыңдаушы курсты аяқтау туралы куәлік алады (Statement of Accomplishment немесе Statement of Accomplishment with Distinction). Расталған сертификатты (Verified Certificate) алу мүмкіндігі бар.

Расталған сертификат барлық талаптарды орындай отырып, курсты бітірген нақты тыңдаушы екенін көрсетеді. Кейбір жағдайларда тыңдалған сағаттардың саны көрсетілуі мүмкін, кафедраның ПОҚ-ның көпшілігі осындай сертификаттарға ие және "Coursera" халықаралық платформасына қол жеткізе алады.

Қазіргі уақытта "жеміс-көкөніс шаруашылығы" бакалавриат, магистратура және докторантура ББ жүзеге асыратын кафедра оқытушылары оқу процесінде жаңа ақпараттық технологиялар мен оқытудың мультимедиялық құралдарын белсенді пайдаланады. Оқу сабақтарында білім алушыларға оқу материалын жақсы меңгеруге және білімді бекітуге мүмкіндік беретін бейне-презентациялар, оқу фильмдері, оқытудың интерактивті әдістері көрсетіледі.

Профессор-оқытушылар құрамы ҚР салалық журналдарында ғана емес, сонымен қатар Web of Science және Scopus деректер базасына кіретін импакт-факторы бар журналдарда да ғылыми мақалалар жариялайды.

2.6 Білім беру бағдарламасының жетістіктерінің сипаттамасы

Білім беру бағдарламасының жетістіктеріне - нысаналы мамандарды, ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлау және бейінді ҒЗИ және МӨҚ-мен жасалған шарттар негізінде ғылыми зерттеулер жүргізу жатады. Бұлар: ҚазЖжКШҒЗИ, Егіншілік және өсімдік шаруашылығы ҚазҒЗИ, А.И. Бараев атындағы астық шаруашылығы ҚазҒЗИ., мал шаруашылығы және жемшөп өндіру ҚазҒЗИ, күріш шаруашылығы ҚазҒЗИ, Байбұлақ ауылындағы "Агроуниверситет" ОТС кафедрасының тәжірибелік алаңдары, "МемжерҒӨО" МҚИА Алматы филиалында және т. б.

Жұмыс берушілердің қанағаттануы - бұл жұмыс берушілермен кәсіптік практика және дуальды оқыту практикасы бағдарламалары бойынша бірлесіп жұмыс істеу қойылған міндеттерге қол жеткізуге мүмкіндік беретін нысаналы индикаторлардың бірі.

Жұмыс берушілердің ББ мамандарын даярлау сапасына қанағаттану деңгейін анықтау және кәсіптік практика бағдарламаларын жетілдіру үшін университетте дөңгелек үстелдер өткізіледі.

Білім алушылар тәжірибенің әртүрлі түрлерінен өте алатын жетекші шетелдік ұйымдармен шарттар жасалды: Ресей мемлекеттік аграрлық университеті - К.А. Тимирязева атындағы МАША (Мәскеу қ.), Беларусь Мемлекеттік Октябрь Революциясы және Еңбек Қызыл Ту ордендері ауылшаруашылық академиясы (Горки қ.), Ставрополь мемлекеттік аграрлық университеті (Ставрополь қ.).

Кафедра ғалымдары ғылыми зерттеулерді Республикалық бағдарламаларға кіретін және теориялық және практикалық маңызы бар аграрлық ғылымды дамытудың басым бағыттары бойынша жүргізеді. Кафедрада бірқатар ғылыми жобалар орындалуда. Оларды жүзеге асыруға студенттер, магистранттар, докторанттар қатысады. Гранттық тақырыптар іргелі және қолданбалы сипатқа ие.

ҚР БҒМ Республикалық бюджеттік бағдарламалары бойынша ғылыми зерттеулерді гранттық қаржыландыру:

1. "Қазақстанның оңтүстік-шығысы жағдайында картоп пен көкөніс дақылдарында жаңа биоорганикалық тыңайтқыштар мен өсімдіктердің өсу стимуляторларын қолданудың тиімділігі" Жетекшісі-профессор Т. Е. Айтбаев.

2. "Инновациялық әдістер негізінде картоптың отырғызу материалын вирустық инфекциядан сауықтыру және Қазақстанның оңтүстік-шығысындағы топырақ-климаттық жағдайлары үшін шетелдік селекциядағы картоптың, көкөніс және бақша дақылдарының неғұрлым өнімді сорттарын енгізуге бейімдеу". Жетекшісі-профессор Т. Е. Айтбаев.

3. Кафедра профессорлары Т. Е. Айтбаев пен Г.Н. Қайрованың жетекшілігімен "Астана-НАН" ЖШС, Қазақстан, Arysta life science Great Britian Limited", "БАЙЕР КАЗ" ЖШС сияқты фирмалар бойынша картоп пен көкөніс-бақша дақылдарын, жеміс-жидек дақылдары мен жүзімді зиянды организмдерден қорғаудың жаңа құралдарын сынау бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстары жүргізілуде".

4. "Экологиялық бейімделгіш қарқынды бақ шаруашылығы үшін жеміс - жидек дақылдары мен жүзімнің жаңа буынының бәсекеге қабілетті, стресске төзімді орта сорттарын құру, оларды биотехнология мен IT технологияларды пайдалана отырып сауықтыру және көбейту" жетекшісі - Г.Н. Каирова.

5. "Жаңғақтың негізгі ауруларын зерттеу перспективалы сорттардың экономикалық маңызды патогендерге төзімділігінің молекулалық-генетикалық негіздемесі" жетекшісі – Г.Н. Каирова.

6. "Фитопатологиялық және молекулалық тәсілдерді қолдана отырып, Bipolaris sorokiniana және Fusarium culmorum тудыратын бидайдың тамыр шіріктеріне төзімділік көздерін анықтау" Жетекшісі – Е. Б. Дутбаев.

7. "Құнды бақ дақылы шырғанақтың жоғары тиімді өндірісі РННТД - 22РК0093" Жетекшісі Олейченко С.Н.

Кафедра профессорларымен 267 "Білім мен ғылыми зерттеулердің қолжетімділігін арттыру" бюджеттік бағдарламасын іске асыру бойынша семинарлар, вебинарлар мен консультациялар өткізілді:

1. "Көкөніс дақылдарын өсіру кезінде тыңайтқыштар мен өсімдіктерді қорғау құралдарын қолдану жүйесі. "Рассвет" ШҚ Алматы облысы «Көкөніс дақылдарын суарудың тиімді жүйелері мен жаңа технологиялары». Кеңесші: д. а.ш.ғ.д., профессор Айтбаев Т. Е.

2. Түркістан облысы "Сарыағаш жер сый" ЖШС-де "Жеміс-жидек дақылдарының негізгі зиянкестері мен аурулары және оларға қарсы қорғаудың интеграцияланған жүйесі". Кеңесші: а-ш.ғ.к. Г. Н. Каирова

3. Алматы облысы, "Алмапродекс" ЖШС-де «Орташа өсетін телітушілерде қарқынды, тіреуішсіз бақтар құрудың өзіндік технологиясы". Кеңесші: а.ш.ғ.д., профессор Олейченко С.Н.

4. "Құнды бақ дақылы шырғанақтың жоғары тиімді өндірісі Алматы облысы "Жетісу көшеттігінде", Жамбыл облысының " Мерке жеміс-жидек питомнигі" ЖШС-де. Семинар а.ш.ғ.д., профессор Олейченко С.Н.

5. "Жаңғақ және қара жаңғақ, оларды Қазақстанда өсіру перспективалары" ҚазҰАЗУ вебинар а.ш.ғ.д., профессор Олейченко С.Н.

6. "Бадам, пісте және фундук таралуы және өсірудің технологиялық аспектілері" ҚазҰАЗУ вебинар а.ш.ғ.д., профессор Олейченко С.Н.

7. "Қазақстандағы бейімделгіш жүзім шаруашылығының технологиялық және сорттық аспектілері" ҚазҰАЗУ вебинар а.ш.ғ.д., профессор Олейченко С.Н.

8. "Жеміс ағаштарының өсу Күшін төмендетудің және олардың жемістерге тез енуінің перспективалық әдістері" ҚазҰАЗУ вебинар а.ш.ғ.д., профессор Олейченко С.Н.

9. "Қазақстан бақ шаруашылығы үшін Сары қарақат пен бөрткен перспективалы әртараптандыру дақылдарының бірі" ҚазҰАЗУ вебинар а.ш.ғ.д., профессор Олейченко С.Н.

10. Түркістан облысы, "Сарыағаш жер сии" ЖШС-де "Қазақстанның оңтүстігінде стандартты жүзімдіктер құрудың органикалық технологиясы". Кеңесші: а.ш.ғ.д., профессор Олейченко С.Н.

11. "Жеміс дақылдарын отырғызу материалын өндірудің перспективалық әдістері" ҚазҰАЗУ вебинар а.ш.ғ.к., қаум. проф. Есеналиева М.Д.

12. О. Көшеков атындағы Атырау аграрлық-техникалық колледжінде "Жеміс-жидек дақылдарының отырғызу материалдарын алудың инновациялық технологиялары", Атырау облысы. Кеңесші: а.ш.ғ.к., профессор Кампитова Г. А.

13. , "Көктал" ШҚ-да «Жеміс және жидек дақылдарын өсірудің озық технологиялары». Түркістан облысы, Кеңесші: а.ш.ғ.к., профессор Кампитова Г. А.

14. О. Көшеков атындағы Атырау аграрлық-техникалық колледжінде "Қарқынды жеміс бағын салудың агротехникалық негіздері". Атырау облысы. Кеңесші: а.ш.ғ.к., профессор Кампитова Г. А.

15. ҚазҰАУ-да "Биотехнология әдісімен жеміс-жидек дақылдарының вирустық отырғызу материалын алу". Кеңесші: PhD, Ассоциация. профессор Ерболова Л.С.

Дуальды оқыту

Дуальды оқыту (ДО) оқу орнында білім беру бағдарламаларын игеру процесінде теориялық білімді ғана емес, сонымен қатар нақты өндірісте практикалық білімді, машықтану мен дағдыларды алуды көздейді.

3-4 курс студенттерімен дуальды оқыту (диплом алдындағы практика) Қазақ жеміс-көкөніс шаруашылығы ҒЗИ базасында 6 және 8 семестрде, 3 курс студенттерінің саны-15 (9-қазақ бөлімі, 6 – орыс бөлімі), 4 - курс студенттері - 6, барлығы – 21 студент, "Ампелография негіздерімен жүзім шаруашылығы", "Жеміс шаруашылығы" және "Көкөніс шаруашылығы" пәндері бойынша өткізіледі.

3 ББ дамыту жоспары шешуге бағытталған мәселелердің сипаттамасы

* Шет тіліндегі оқу-әдістемелік әдебиеттің төмен қамтамасыз етілуі;

* Ғылыми зертханалардың жаңа буын жабдықтарымен және аспаптарымен әлсіз жаратқандырылуы.

* Кафедра ПОҚ импакт-факторы бар журналдарда ғылыми мақалалар жариялауға қызығушылығының төмендігі.

4 ББ дамыту жоспарының негізгі мақсаттары мен міндеттері

БВ08103 – Жеміс-көкөніс шаруашылығы білім беру бағдарламасының мақсаты жеміс-көкөніс дақылдарын өсірудің ұтымды тәсілдерін әзірлеу бойынша кәсіби дағдылары бар жоғары білікті жеміс-көкөніс өсірушілер мамандарын даярлау болып табылады.

7М08103 – Жеміс-көкөніс шаруашылығы білім беру бағдарламасының мақсаты мемлекеттік, жергілікті, өңірлік, шетелдік мекемелер үшін жеміс-көкөніс шаруашылығы бойынша еңбек нарығында бәсекеге қабілетті мамандар даярлау, сондай-ақ жоғары оқу орындары мен колледждер үшін ғылыми-педагогикалық кадрлар даярлау болып табылады.

8D08103 – Жеміс-көкөніс шаруашылығы білім беру бағдарламасының мақсаты еліміздің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және қазіргі заманғы ғылыми-техникалық әлеуметтік-экономикалық міндеттерді шешуге ықпал ететін, азаматтық ұстанымы бар, ғылымдар тоғысындағы заманауи ғылыми және практикалық проблемаларды тұжырымдауға және шешуге қабілетті, жоғары оқу орындарында, колледждерде, жоғары оқу орындарында сабақ бере алатын, жоғары рухани-адамгершілік қасиеттері бар жеміс-көкөніс ғылымы саласының жоғары білікті мамандарын даярлау болып табылады. АӨК жүйелерінде ғылыми-зерттеу және басқару қызметін табысты жүзеге асыру.

Мақсатқа жету үшін келесі міндеттерді шешу қажет:

* Инновациялық білім беру ортасын құру;

* Білім беру кеңістігін кеңейту;

• Білім беру бағдарламасын білім алушылардың ғылыми-зерттеу қызметіне бағыттау;

* Практиканың заманауи талаптары мен сұраныстарына сәйкес келетін білім деңгейін қамтамасыз ету;

* Кадрлық әлеуетті дамыту;

* Университетте де, одан тыс жерлерде де құрылған шет тілдерін оқыту курстарына міндетті түрде қатысу арқылы ПОҚ-ның тілдік даярлығын күшейту;

* Білім алушылар мен ПОҚ-ның ғылыми жобалары мен академиялық ұтқырлығы шеңберінде университеттің алыс және жақын шетелдердің жоғары оқу орындарымен халықаралық ынтымақтастығын кеңейту;

5 ББ дамыту жоспарын орындаудан күтілетін түпкілікті нәтижелер

* Білім беру жүйесінің тиімділігін арттыру, кафедраның ПОҚ үздіксіз кәсіби өсуі;

* Кадрлық, ақпараттық - ресурстық, материалдық-техникалық әлеуетті жаңғырту;

* Білім беру сапасын арттыру;

* Түлектердің сұранысы-еңбек нарығында "жеміс-көкөніс шаруашылығы" білім беру бағдарламасы бойынша.

6 ББ үшін тәуекелдердің әсерін төмендету жөніндегі іс-шаралар

Білім беру бағдарламасын табысты іске асыруға тәуекелдердің әртүрлі түрлері әсер етуі мүмкін және нәтижесінде оларды төмендету бойынша алдын алу шаралары әзірленді. привлечение контингента обучающихся на платно-договорной основе;

* ПОҚ-ның мемлекеттік тілде әзірлеу және оқу процесіне электрондық оқу басылымдарын енгізу жөніндегі жұмысын жандандыру

* практикадан өту және одан әрі жұмысқа орналастыру бойынша шаруашылық жүргізуші субъектілермен шарттар жасасу;

* академиялық ұтқырлықты іске асыру үшін ҒЗИ мен алыс шетелдің жоғары оқу орындарында ПОҚ біліктілігін арттыру бойынша жұмысты жандандыру;

* қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жұмыстарының гранттарын алуға ҚР министрліктері мен халықаралық ұйымдар жариялаған конкурстарға белсенді қатысуға;

* заманауи жабдықтарды уақтылы жоспарлы сатып алу және аспаптар мен құралдар паркін үнемі толықтыру;

7 ББ іске асыру жоспарының іс-шаралар тізбесі

№	Іс-шаралар	Іске асыру мерзімдері
1	Әлеуетті жұмыс берушілердің пікірін ескере отырып, бакалавриат, магистратура және докторантура ББ жетілдіру	2024-2028
2	Білім беру бағдарламалары бойынша оқулықтар, оқу құралдары мен әдістемелік ұсынымдар шығару жоспарын жасау	2024-2028
3	Білім алушылар мен ПОҚ академиялық ұтқырлығын белсенді іске асыру	2024-2028
4	Жетекші шетелдік университеттермен және ғылыми орталықтармен ғылыми ынтымақтастық пен серіктестік байланыстарды кеңейту, білім алушылар үшін ғылыми зерттеулер мен дәрістер оқуға жетекші шетелдік ғалымдарды тарту	2024-2028
5	Оқу аудиторияларын заманауи жабдықтармен жарақтандыру	2024-2028
6	АШМ, ҚР БҒМ және т. б. ғылыми жобалар бойынша, сондай-ақ өңірлік ӘКК мен шаруашылық жүргізуші субъектілердің тапсырысы бойынша орындалатын конкурстарға өтінімдер беру	2024-2028
7	Web of Science және Scopus базаларына енген журналдарда, импакт-факторы бар ғылыми журналдарда ғылыми мақалаларды жариялау	2024-2028
8	"6B08103, 7M08103, 8D08103 жеміс-көкөніс шаруашылығы" ББ бойынша тәуелсіз ұлттық мамандандырылған аккредиттеуден өту	2028
9	ҚР ЖОО арасында ББ ұлттық рейтингіне қатысу	ежегодно
10	6B08103 ОП бойынша студенттерді Республикалық олимпиадаларға дайындау және қатысу-жеміс-көкөніс шаруашылығы	2024-2028
11	Білім алушылардың өндірістік және зерттеу практикасынан өтуі бойынша бейінді кәсіпорындармен шарттар жасасу	2024-2028

8 ББ дамыту жоспарын іске асыру тетігі

1. Заңнамалық және нормативтік актілер: "Білім туралы" ҚР Заңы 2007 ж. 27 шілде №319-III;
2. Қазақ ұлттық аграрлық университетінің Даму стратегиясы даму бағдарламасы 2024-2028 жж.

9 ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігін бағалау

ББ дамыту жоспарын іске асыру нәтижесінде әлеуметтік-экономикалық әсерлерді қамтамасыз ету көзделеді:

- кәсіптік білім беру сапасын және соның салдарынан Топырақтану және агрохимия саласындағы мамандардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру;
- әлеуетті жұмыс берушілердің қажеттіліктерін қанағаттандыратын түлектерді даярлау;
- кәсіби кадрларды даярлауда жұмыс берушілердің рөлін арттыру;
- білікті кадрларға сұранысты арттыру, олардың жас құрылымын оңтайландыру;
- жастардың кәсіби өзін-өзі жүзеге асыру мүмкіндіктерін кеңейту;
- перспективалы педагог кадрлардың басқа салаларға кетуін болдырмау;
- оқу-материалдық базаны жаңарту (қазіргі заманғы талаптар мен нормаларға сәйкес келетін оқу-зертханалық, компьютерлік және технологиялық база).

10. SWOT – талдау

<p>S (strength) – күшті жақтары</p> <ul style="list-style-type: none">- биология-химия бағыты бойынша базалық құзыреттілігі бар студенттердің сапасы;- студенттердің қоғамдық өмірге қатысуы;- ПОҚ сапалық құрамы;- бюджеттік бағдарлама бойынша қызметкерлердің ғылыми жұмыстарды орындауы және студенттердің, магистранттар мен докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысына қатысуы;- "Саймасай" және "Байбұлақ" оқу-тәжірибелік шаруашылығының оқу және өндірістік практикадан өту үшін, сондай-ақ ҒЗЖ жүргізу үшін болуы;- ғылыми-зерттеу институттарымен және өндіріспен бірлесіп іргелі, қолданбалы және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды ұйымдастыру және орындау, сондай-ақ олардың базасында студенттердің, магистранттар мен докторанттардың оқу, өндірістік тәжірибелерінен және дуальды оқытудан өту.	<p>W (weakness) – әлсіз жақтары</p> <ul style="list-style-type: none">- ПОҚ жоғары оқу жүктемесі;- өндірістегі ғылыми әзірлемелер нәтижелерінің төмен бәсекеге қабілеттілігі және төмен сұранысы;- жас ғалымдардың ҒЗЖ-ға мотивациясының жеткіліксіздігі;- ПОҚ-ның шет тілдерін меңгеруінің әлсіз деңгейі;- журналдарда мақалалардың жариялануының төмен деңгейі
<p>O (opportunity) – қолайлы мүмкіндіктер</p> <ul style="list-style-type: none">- халықаралық білім беру және зерттеу ресурстарына қол жеткізу;- Coursera халықаралық платформасында курстарды қосымша оқыту";- "қонақ дәрісін" шақыру мүмкіндігі;- халықаралық және республикалық ғылыми конференциялар, семинарлар мен тренингтер ұйымдастыру.	<p>T (threat) – қауіптер</p> <ul style="list-style-type: none">- Оқытушылар мен студенттерді тартудағы бәсекелестік;- Жастар мен мектеп түлектерінің шетелге кетуі;- күндізгі оқу қажеттіліктерін төмендететін Қашықтықтан оқытудың басым болуы

11. Түлек моделі

	6B08103	7M08103	8D08103
Қабілетті болу:	<p>- себу материалын сақтау мерзіміне, дақылдың биологиялық ерекшеліктеріне байланысты көкөніс және жеміс дақылдарының тұқымдарын себу алдында дайындауды жүргізу;</p> <p>- көкөніс дақылдарының сапалы көшеттерін және жеміс-жидек дақылдарының сапалы отырғызу материалын өсіру;</p> <p>- өсірілетін өсімдіктердің алуан түріне, тұқымына, морфологиялық ерекшеліктеріне байланысты көкөніс, жидек, жеміс дақылдарының оңтайлы қоректену аймағын есептеңіз;</p> <p>- көкөніс дақылдары мен жеміс екпелеріне күтім жасау;</p> <p>- тамыр сабағының түріне байланысты ағаштардың тәжін қалыптастыру;</p>	<p>- ғылыми зерттеулерді жоспарлау, ұйымдастыру;</p> <p>- нақты зерттеу, ақпараттық-ізвестіру, әдістемелік міндеттерді шешу үшін іргелі ғылымдардың білімін пайдалану;</p> <p>- бау-бақша дақылдарын өндіру бойынша ұйымдастыру-техникалық жұмыстарды орындау;</p> <p>- жаңа технологияларды, бау-бақша дақылдарының жаңа сорттарын қолдану бойынша жұмыс жүргізу;</p> <p>- бау-бақша дақылдарының өнімділігін жақсарту және арттыру технологияларын әзірлеу;</p> <p>- қазіргі заманғы есептеу техникасы, ұйымдастыру техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдарында жұмыс істеу.</p>	<p>- жоғары сапалы жеміс, жидек, көкөніс, бақша дақылдары мен жүзімнен жоғары өнім алуға мүмкіндік беретін прогрессивті технологиялық әдістерді сынау және енгізу, олардың жер және топырақ-климаттық ресурстарын ескере отырып, фермерлік және басқа да жеміс-көкөніс шаруашылықтары үшін өнімді сақтауды, қайта өңдеуді және өткізуді ұйымдастыру;</p> <p>- инновациялық технология элементтерін енгізе отырып, жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзім өсірудің технологиялық карталарын жасау;</p> <p>- шаруашылықтардың тұқымдарға, тыңайтқыштарға, пестицидтерге, ЖЖМ-ге, Ауыл шаруашылығы машиналары мен құралдарына қажеттілігін есептеу;</p> <p>- Ауылшаруашылық машиналарын, жабдықтарын реттеу;</p> <p>- көкөніс дақылдарының, тыңайтқыштардың, пестицидтердің, суару нормаларының және т. б. тұқымын себу және отырғызу нормалары мен мерзімдерін белгілеу.;</p>
	<p>- көкөністер мен жеміс-жидек дақылдарының химиялық құрамын зертханалық зерттеу нәтижелерін талдау</p>	<p>- өнім мен отырғызу материалын сақтау режимдері мен мерзімдерін анықтау;</p>	<p>- жоғары сапалы жеміс, жидек, көкөніс, бақша дақылдары мен жүзімнен жоғары өнім алуға мүмкіндік беретін прогрессивті технологиялық әдістерді сынау және енгізу, олардың жер және топырақ-климаттық ресурстарын ескере отырып, фермерлік және басқа да жеміс-көкөніс шаруашылықтары үшін өнімді сақтауды, қайта өңдеуді және өткізуді ұйымдастыру;</p> <p>- инновациялық технология элементтерін енгізе отырып, жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзім өсірудің технологиялық карталарын жасау;</p> <p>- шаруашылықтардың тұқымдарға, тыңайтқыштарға, пестицидтерге, ЖЖМ-ге, Ауыл шаруашылығы машиналары мен құралдарына қажеттілігін есептеу;</p> <p>- Ауылшаруашылық машиналарын, жабдықтарын реттеу;</p> <p>- көкөніс дақылдарының, тыңайтқыштардың, пестицидтердің, суару нормаларының және т. б. тұқымын себу және отырғызу нормалары мен мерзімдерін белгілеу;</p> <p>- қоймаларда жеміс-көкөніс өнімдері мен жүзімді егін жинаудан кейінгі тауарлық өңдеуді дұрыс және уақтылы ұйымдастыру.</p>

<p>Білу бөлу және түсіну:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - көкөніс дақылдарының ботаникалық, шаруашылық, өмір сүру ұзақтығы және тамақтану тәсілдері бойынша жіктелуі; - эксперименттік деректерді өңдеудің статистикалық әдістері. 	<ul style="list-style-type: none"> - жеміс-көкөніс шаруашылығы саласында ғылыми зерттеулер жүргізу әдістері; - көкөніс дақылдарын күту және жинау бойынша жұмыстарды орындауға қойылатын агротехникалық талаптар; - жеміс-көкөніс өнімдерін сақтау, өңдеу және өткізу кезінде шығындарды азайту; - жоғары және тұрақты өнім алу үшін көкөніс дақылдары мен картопты өсірудің инновациялық әдістері мен әдістерін игеру және енгізу. 	<ul style="list-style-type: none"> - PhD докторларына сәйкес келетін іргелі ғылымдар; - жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзімді өсірудің озық технологияларының түрлі көздерінен ақпарат жинауды жүзеге асыру, - биотехнологиялық процестерді әзірлеуді және жеміс-көкөніс мақсатындағы биотехнологиялық өнімді өндірістік алуды қамтамасыз ету; - жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзімнің селекциясы мен тұқым шаруашылығында биотехнологиялық әдістерді қолдануды ұйымдастыру; - жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзімнің вируссыз отырғызу материалын алуды ұйымдастыру биотехнологических методов.
<p>Мәселелерде құзыретті болу:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - топырақтың құнарлылығын сақтау, арттыру, молықтыру және басқару; - Қазақстанның әртүрлі топырақ-климаттық аймақтарында органикалық және минералды тыңайтқыштарды қолданудың ұтымды технологиясы; - ашық және қорғалған жерде көкөніс, жеміс және жидек өсімдіктерін өсіру; - көкөніс, жеміс және жидек өсімдіктерінің өсуі мен дамуы; 	<ul style="list-style-type: none"> - елде және шетелде жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзімнің жабайы түрлері мен сорттарының генофондын сақтау бойынша; - жеміс-көкөніс өсімдіктерінің өніміне және оның сапасына сыртқы ортаның әсері; - өндірісте жеміс дақылдарын көбейту технологиясын қолдану, сапасын анықтау, тамыр сабақтарын сынақтан өткізу әдістемесін түсіндіру; - көкөніс дақылдарын күту және жинау бойынша жұмыстарды орындауға қойылатын агротехникалық талаптар; - жемістер мен көкөністерді жинау, тауарлық өңдеу, сақтау, өңдеу, тасымалдау және өткізу бойынша технологиялық процестерді ұйымдастыру. 	<ul style="list-style-type: none"> - жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзімнің селекциясы мен тұқым шаруашылығында биотехнологиялық әдістерді қолдануды ұйымдастыруда; - биотехнологиялық әдістерді қолдана отырып, жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзімнің вируссыз отырғызу материалын алуды ұйымдастыруда - Ақпараттық технологиялар саласында; - жеміс-көкөніс дақылдары мен жүзім өсіру технологиясын әзірлеу шеңберінде; - жеміс-көкөніс шаруашылығы мен жүзім шаруашылығында селекцияға, биотехнологияға, өнім сапасына ГОСТ талаптарына, өнім сапасын анықтау әдістеріне, жеміс-көкөніс өнімдерін сақтау және өңдеу технологияларына қол жеткізуде; - шаруашылықтың бизнес жоспарын құруда; - топырақ құнарлылығын молайту және эрозиядан қорғау жөніндегі агротехникалық іс-шаралар жүйесін жоспарлауда, ұйымдастыруда және іске асыруда; - өрістердің фитосанитариялық жай-күйін бағалауда және болжамда; - корпоративтік этика кодексі, келіссөздер жүргізу техникасы, сондай-ақ бизнес-коммуникация негіздері саласындағы білімдерінде - халықаралық, отандық стандарттарда, қаулыларда, саланы дамытудың перспективалық жоспарларында, жоғары тұрған және басқа да отандық ұйымдардың өкімдерінде, бұйрықтарында, Қазақстан Республикасы Конституциясының және жеміс-көкөніс шаруашылығы мәселелеріне қатысты заңнаманың

		Әдістемелік, нормативтік талаптарында; - жемістер, көкөністер мен жүзім өндірісін ұйымдастыруға, өндірілетін өнімнің отандық және шетелдік үлгілерінің сапалық және сандық сипаттамаларының сипаттамаларына қатысты мәселелерді шешуде
--	--	---

«Агробиология» факультетінің

Е.Абилдаев

Кафедра меңгерушісі
 "Жеміс-көкөніс шаруашылығы, өсімдік қорғау және карантин"

М.Есеналиева